

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně J. M., zastoupené JUDr. Jiřím Vodičkou, advokátem v Praze 5, Staropramenná 12, proti žalovanému Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu, Praha 1, Štěpánská 28, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2004, čj. FŘ-1143/11/04, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2006, čj. 6 Ca 33/2005 - 45,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2006, čj. 6 Ca 33/2005 - 45, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 10. 2004, čj. FŘ-1143/11/04, zamítl odvolání žalobkyně proti platebnímu výměru Finančního úřadu pro Prahu 6 (správce daně) ze dne 2. 10. 2003, čj. 165153/03/006916, kterým bylo žalobkyni předepsáno k úhradě daňové penále na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994 ve výši 1 762 130 Kč.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 26. 10. 2006, čj. 6 Ca 33/2005 - 45, zamítl a současně rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku městského soudu kasační stížností.

Stěžovatelka podáním ze dne 30. 8. 2007 oznámila Nejvyššímu správnímu soudu, že v návaznosti na jeho rozsudek (ze dne 21. 5. 2007, čj. 8 Afs 29/2005 - 112)

Městský soud v Praze (rozsudkem ze dne 20. 7. 2007, čj. 11 Ca 129/2007 - 123) zrušil rozhodnutí žalovaného (ze dne 7. 7. 2003, čj. FŘ 6644/11/02), věc mu vrátil k dalšímu řízení a žalovaný poté (rozhodnutím ze dne 24. 8. 2007, čj. 12496/07-1100-100663) zrušil dodatečný platební výměr (ze dne 18. 7. 2001, čj. 180553/01/006916), kterým byla žalobkyni doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994. Vzhledem k tomu, že penále je podle zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), příslušenstvím daně a jako takové sleduje osud daně, nestanoví-li zákon jinak, ruší se v daném případě ze zákona i vyměřené daňové penále na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994.

Žalovaný podáním ze dne 24. 9. 2007 sdělil Nejvyššímu správnímu soudu, že na základě rozhodnutí ze dne 24. 8. 2007, čj. 12496/07-1100-100663, byla předepsaná daň zcela odepsána a Finanční úřad pro Prahu 1 z úřední povinnosti odepsal také předmětné penále, které bylo předepsáno z odepsané daně (§ 63 odst. 5 daňového řádu). Kasační stížnost podaná stěžovatelkou je tedy bezpředmětná.

Na telefonickou výzvu Nejvyššího správního soudu stěžovatelka písemným podáním ze dne 2. 10. 2007 sdělila, že souhlasí s tím, aby soud zastavil řízení a stěžovatelce přiznal náhradu nákladů řízení.

Odpůrce může, dokud soud nerozhodl, vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jimiž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob (§ 62 odst. 1 věta první s. ř. s.). Soud řízení usnesením zastaví, sdělí-li navrhovatel, že je uspokojen. Soud řízení zastaví i tehdy, nevyjádří-li se takto navrhovatel ve stanovené lhůtě, jestliže ze všech okolností případu je zřejmé, že k jeho uspokojení došlo (§ 62 odst. 4 s. ř. s.).

Podle § 63 odst. 5 daňového řádu, ve znění účinném před účinností zákona č. 230/2006 Sb., které se podle přechodných ustanovení tohoto zákona (čl. VI. bod 3.) použije pro daně, jejichž původní den splatnosti nastal do účinnosti tohoto zákona, byla-li rozhodnutím o odvolání proti stanovení daně nebo jiným rozhodnutím o daňové povinnosti předepsaná daň zcela nebo zčásti odepsána, odepíše se z úřední povinnosti také penále, které z odepsané daně bylo předepsáno, pokud v rozhodnutí není stanoveno jinak.

V posuzované věci správce daně, v návaznosti na rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2007, čj. 12496/07-1100-100663, kterým byl zrušen dodatečný platební výměr správce daně ze dne 18. 7. 2001, čj. 180553/01/006916, jímž byla stěžovatelce doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994, v souladu s § 63 odst. 5 daňového řádu, ve znění účinném před účinností zákona č. 230/2006 Sb., odepsal předmětné daňové penále na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994. Tímto postupem stěžovatelku plně uspokojil, aniž jím zasáhl práva nebo povinnosti třetích osob (§ 62 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatelka písemným

podáním ze dne 2. 10. 2007 sdělila, že souhlasí, aby soud řízení zastavil (§ 62 odst. 4 s. ř. s.) a stěžovatelce přiznal náklady řízení (§ 60 odst. 3 věta druhá s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud na základě shora uvedených skutečností v souladu s citovanými zákonnými ustanoveními shledal, že v posuzovaném případě jsou splněny všechny podmínky pro zastavení řízení pro uspokojení navrhovatele. Z pohledu Nejvyššího správního soudu a jeho zákonných pravomocí jsou ovšem splněny podmínky pouze pro zastavení řízení o kasační stížnosti, neboť řízení o žalobě již bylo pravomocně skončeno. Skutečnost, že během řízení o kasační stížnosti byly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 62 s. ř. s., neodůvodňuje postup podle § 110 odst. 1 věty první *in fine* s. ř. s., tedy aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu zrušil a řízení zastavil. Tento postup je namístě toliko v situaci, kdy důvody pro zastavení řízení byly již v řízení před městským soudem – a v takovém případě by Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 110 odst. 2 věty druhé s. ř. s. rozhodl i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu. Pokud by však Nejvyšší správní soud zastavil (pouze) řízení o kasační stížnosti, posledním meritorním soudním rozhodnutím v posuzované věci by zůstal rozsudek městského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba jako nedůvodná. Takové rozhodnutí však nemůže obstát v situaci, kdy byl v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu v předchozí věci (čj. 8 Afs 29/2005 - 112) zrušen dodatečný platební výměr správce daně, kterým byla stěžovatelce doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994, tedy daň z níž jí bylo předepsáno k úhradě daňové penále, které je předmětem sporu v souzené věci, a v návaznosti na to správce daně v souladu s ustanovením § 63 odst. 5 daňového řádu, ve znění účinném před účinností zákona č. 230/2006 Sb., odepsal rovněž předmětné daňové penále.

Nadto při použití institutu zastavení řízení pro uspokojení navrhovatele v řízení o kasační stížnosti vzniká procesně problematická situace z hlediska posouzení nároku na náhradu nákladů řízení. Řízení o žalobě bylo pravomocně skončeno, a to v neprospěch stěžovatelky. Té přitom vznikly náklady rovněž v řízení o žalobě, jejichž náhrada jí v souladu s § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. použitým *a contrario* nebyla soudem přiznána. Z povahy věci je však zcela zřejmé, že stěžovatelka je v řízení jako celku plně úspěšná (byla uspokojena postupem žalovaného), a proto má nárok na náhradu všech nákladů řízení, resp. na náhradu nákladů za všechny fáze řízení. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že o náhradě nákladů řízení již bylo pravomocně rozhodnuto městským soudem v rozhodnutí o zamítnutí žaloby. Nejvyšší správní soud proto při zastavení řízení pro uspokojení navrhovatele o kasační stížnosti již nemá pravomoc rozhodnout rovněž o náhradě nákladů řízení o žalobě, a to pro překážku věci pravomocně rozhodnuté. Jakkoliv rozhodnutí městského soudu o náhradě nákladů řízení bylo v době jeho vydání správné a odpovídalo (aktuálnímu) výsledku sporu, vzhledem k pozdějšímu průběhu řízení nemůže obstát. Pokud by za popsané situace Nejvyšší správní soud

zastavil toliko řízení o kasační stížnosti a přiznal stěžovatelce právo na náhradu tohoto řízení, zkrátit by ji na jejích právech na náhradu nákladů řízení o žalobě.

Na základě shora uvedených úvah Nejvyšší správní soud dovodil, že za dané procesní situace nelze zastavit řízení o kasační stížnosti pro uspokojení navrhovatele, ale je nutné zabývat se kasační stížností věcně. Pouze tak nebude stěžovatelka zkrácena na svém právu na náhradu nákladů řízení o žalobě, o nichž rozhodne městský soud v novém rozhodnutí.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla, shodně jako předtím v žalobě, že dodatečný platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994 a následné rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání proti tomuto platebnímu výměru jsou nezákonné, proto ani rozhodnutí o vyměření daňového penále za pozdní zaplacení předmětné daně nemohou být v souladu s právními předpisy.

Nejvyšší správní soud přitom ve shora citovaném rozsudku (čj. 8 Afs 29/2005 - 112), na jehož odůvodnění v této souvislosti plně odkazuje, shledal, že v řízení před daňovými orgány byl porušen zákon takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí, a městský soud měl pro takové vady řízení napadené rozhodnutí zrušit. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí ve věci daňové povinnosti v soudním přezkumu neobstálo, je zcela zřejmé, že nemůže obstát ani rozhodnutí ve věci daňového penále, které z něj vychází. Povinnost daňového subjektu uhradit penále na určitou daň je totiž přímým důsledkem porušení jeho povinnosti splnit předmětnou daňovou povinnost. Pokud byl dodatečný platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994 (v návaznosti na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu) zrušen, stěžovatelce nevznikla povinnost uhradit doměřený rozdíl na dani, a stěžovatelka tak nebyla v prodlení s úhradou předmětné daně a nemohla jí proto vzniknout ani povinnost uhradit daňové penále na předmětnou daň.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížností napadený rozsudek nezákonným, proto jej zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm městský soud rozhodne vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) a bude se zabývat zejména možností zastavit řízení pro uspokojení navrhovatele (§ 62 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení, vzal-li navrhovatel podaný návrh zpět pro

pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele. Městský soud tedy stěžovatelce přizná právo na náhradu nákladů jak původního řízení o žalobě, tak řízení o kasační stížnosti, i případných účelně vynaložených nákladů řízení následujícího po zrušení původního rozsudku městského soudu Nejvyšším správním soudem.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu